

Wat gebeurde er in 2023?

Het laagdrempelig aanbieden van archiefmateriaal voor zoveel mogelijk mensen: daar heeft het Gelders Archief zich in 2023 op gefocust. Alle medewerkers hebben zich ingezet om hieraan bij te dragen. Projecten zoals het uitbreiden van onze scannen op verzoek-service en het toegankelijk maken van verschillende archieven en fotocollecties droegen hieraan bij. De focus blijft hierbij liggen op het digitaal aanbieden van archieven.

Dienstverlening

Een nieuwe manager Publiek begon:
Hedzer Uulders

Op 1 augustus startte het project 'Van de Wieg tot het Graf', een crowdsourcingsproject via VeleHanden.nl, waarbij meer dan 600 vrijwilligers geboorteakten uit de jaren 1913 - 1922, huwelijksakten uit de jaren 1943 - 1948 en overlijdensakten uit de jaren 1960 - 1972 uit Gelderland toegankelijk maken. Het gaat om ongeveer 267.000 scans. Half december waren de Gelderse geboorteakten 1913-1922 online te bekijken. De pers besteedde veel aandacht aan het project. Artikelen verschenen in regionale dagbladen, huis-aan-huisbladen en bij de lokale omroep.

Een deel van onze prenten, tekeningen en foto's kwam op CollectieGelderland.nl te staan. Op Collectie Gelderland vind je zo'n 650.000 voorwerpen, foto's, tekeningen of andere geïllustreerde documenten van musea, archieven, bibliotheken, kastelen, historische verenigingen en andere (erfgoed)organisaties uit Gelderland.

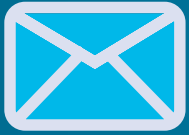
Meer overheidsarchieven kwamen beschikbaar voor scannen op verzoek: ook veel archiefstukken kunnen worden aangevraagd. Dit kon gebeuren na een intensieve controle: anderhalf jaar lang controleerden verschillende medewerkers 500 archieven en 1200 archiefstukken pagina voor pagina.

Het aantal scanaanvragen via onze gratis scannen op verzoek-service steeg met een kleine 18%. In totaal maakte onze scanafdeling 1.611.715 scans.

1.611.715
scans

We kregen 3.228 mails met vragen. Daarbovenop kwamen 394 vragen binnen over beperkt openbare archieven, zoals rechtbank- en gevangenisarchieven. Mensen waren onder andere op zoek naar informatie over familie, adoptie- en voogdijzaken, hun huis of oude foto's.

3.228
mails

Het aantal chatgesprekken daalde licht, met 2,25%.

Meer mensen bezochten de studiezaal: het aantal bezoeken steeg met 21%. Het aantal aangevraagde archiefstukken steeg daardoor ook. In totaal werden er 6.115 archiefstukken ingezien. Een stijging van bijna 25%.

Ongeveer 766.300 mensen bezochten onze website.

766.300
bezoekers

Ook in 2023 waren we actief op social media. Het bereik op facebook en Instagram steeg, beiden met ongeveer 24%. Het bereik op X bleef hetzelfde. Op LinkedIn kregen we er 294 nieuwe volgers bij, op Youtube 222.

Welke archieftoegangen raadpleegden onze bezoekers het vaakst? De top vijf:

1. Topografisch-historische Atlas Gelderland
2. Hof van Gelre en Zutphen
3. Kaartenverzameling Rijksarchief in Gelderland
4. Heren en graven van Culemborg
5. Bevolkingsregister Gemeente Renkum (reconstructie)

Collectie

Het archief van architectenbureau Johan G.A. en Willem A. Heineman met stukken uit de periode 1756 - 2001 werd toegankelijk gemaakt voor historisch onderzoek. Het architectenbureau ontwierp bekende gebouwen in onder andere Velp en Arnhem, zoals de hervormde Paasbergkerk.

Ontwerptekening van de Paasbergkerk in Arnhem, 1931, ontworpen door Architectenbureau Heineman.

Medewerkers van de afdeling Collectie maakten nog meer archieven toegankelijk, waaronder:

- Huis IJsselviert (1546-2010)
- Theosofische Vereniging afdeling Arnhem en Theosofische Stichting Arnhem (1914-2019)
- E.R. Borggreve, lokaal politicus (1970-1986)
- Familie Van Ditzhuyzen (1370-2001)
- Hiv Vereniging 1982-2015
- Consulentenschappen in de provincie Gelderland 1913-1993 (land- en tuinbouw)
- Dansinstituut Wensink 1850-2021
- Bouwvergunningen voormalige gemeenten Elst, Heteren en Valburg

Familieportret van de Van Ditzhuyzens, circa 1895. Gelders Archief 0495-494, Fotograaf Riens Velsink.

De collectiebeheerder audiovisueel archief bracht een werkbezoek aan het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers om kennis uit te wisselen met de vrijwilligers daar.

Foto's uit het archief van Jenny Cochijs (1912-1994), museumconservatrice van het Gemeentemuseum Arnhem van circa 1946 tot en met 1964, werden gedigitaliseerd. Het archief bevat persoonlijke foto's, maar ook foto's van haar werk bij het gemeentemuseum.

Gemeentemuseum van Arnhem in de steigers in 1950.

Er werden nog meer fotocollecties gedigitaliseerd, zoals:

- Fotocollectie vooroorlogs Arnhem 1935-1940:

Skyline van Arnhem, 1935-1940.

- Collectie Uitzending Ambulancegroep Nederlandse Rode Kruis naar Bulgarije, 1912-1913.

Foto van lokale bevolking in Bulgarije, 1912-1913

- Daniël Keppel Hesselink (1894-1992), met foto's van balletvoorstellingen, toneelstukken en optochten in Arnhem

Atelier Studio Arnhem, Spelers uit het stuk 'Die Geschöpfe des Prometheus' van Beethoven, 1913

Twee medewerkers namen deel aan het samenstellen van de Arnhemse hotspotmonitor over 2020-2022. Een hotspot is een gebeurtenis waarbij er veel en intensief contact is tussen burgers en de overheid, of tussen burgers onderling. Een voorbeeld is de opvang van daklozen, asielzoekers en vluchtelingen op cruiseschepen. Er wordt van zo'n gebeurtenis extra archiefmateriaal bewaard. Het college van B&W Arnhem stelden de hotspotlijst in november 2023 vast.

Op maandag 16 oktober bezochten collega-archivariissen van het Regionaal Archief Nijmegen en het Regionaal Archief Rivierenland ons voor een kennissessie.

Op maandag 23 oktober vond een partnerbijeenkomst, georganiseerd door team Advies & Toezicht, plaats over actuele archief- en informatieonderwerpen, zoals openbaarheid en de Omgevings-

wet. Alle partners (vijf gemeenten, provincie Gelderland en waterschap Vallei en Veluwe) waren vertegenwoordigd.

En verder

Op maandag 16 januari brachten Arnhemse raadsleden en gemeentebestuurders een werkbezoek aan het Gelders Archief. Op maandag 13 februari volgden raadsleden en een wethouder van de gemeente Renkum en vervolgens het college van Gedeputeerde Staten van de provincie op dinsdag 19 december.

Bezoek raadsleden Renkum

We bezochten op donderdag 25 mei en vrijdag 26 mei het Internationales Archivsymposium in Duisburg. Directeur Fred van Kan was op 26 mei dagvoorzitter. Het thema: Relevantie van archieven voor de samenleving en de politiek.

Het tv-programma De Erfgenaam van RTL4 maakte op 1 maart opnamen in het Gelders Archief. Het programma zoekt rechtmatige erfgenamen van onbekende nalatenschappen. De uitzending was op 27 september.

Een camerateam van het tv-programma Andere Tijden nam in onze studiezaal een interview op met onderzoeker Ineke Inklaar in het kader van een uitzending op 25 mei over de evacuatie van Arnhem in 1944-1945.

De Britse tv-zender Channel 4 maakte in augustus opnamen voor de documentaire The Princes In The Tower: The New Evidence. De uitzending in Engeland was op 18 november. De documentaire kreeg nationale en internationale pers aandacht.

Op 8 november vond het 21e Duits-Nederlandse Archiefsymposium plaats in het Gelders Archief. Thema was '45 jaar professionele uitwisseling – terugblik en perspectieven'. Verschillende collega's van het Gelders Archief gaven presentaties over verschillen in de ontwikkeling van het archiefwezen in Duitsland en Nederland, employer branding, het digitaal depot en beperkt openbare archieven.

Tekst: Gelders Archief
Adres: Westervoortsedijk 67-D, 6827 AT Arnhem
E-mail: info@geldersarchief.nl
Website: www.geldersarchief.nl